



# Minister Rozwoju i Technologii

Znak pisma: DAB-I.054.7.2024.IG.2  
Warszawa, 29 listopada 2024 r.

Pan

Szymon Hołownia

Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: interpelacji nr 5425

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 5425 z dnia 18 października br. Pana Krzysztofa Piątkowskiego, Posła na Sejm RP, przekazaną do Ministerstwa Rozwoju i Technologii przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów przy piśmie z dnia 4 listopada 2024 r. (Nr. DSP.INT.4610.1197.2024) w dniu 5 listopada 2024 r., dotyczącą *wpływu dostępności toalet publicznych na jakość życia seniorów*, przedstawiam poniższe wyjaśnienia, w oparciu o informacje i zadania znajdujące się we właściwości Ministra Rozwoju i Technologii, dalej: „Minister”.

W przedmiotowej interpelacji postawiono poniższe pytania:

1. Czy rząd uwzględni problem ograniczonej dostępności oraz wysokich opłat za toalety publiczne jako jedno z wyzwań polityki na rzecz seniorów?
2. Czy rząd planuje wprowadzenie systemowych rozwiązań, które ułatwiłyby samorządom dostęp do środków państwowych i europejskich na budowę bezpłatnych lub przystępnych cenowo toalet publicznych?
3. Czy rząd rozważa wsparcie samorządów w realizacji inwestycji w infrastrukturę sanitarną z myślą o seniorach, aby przeciwdziałać izolacji i samotności, wynikającym z rezygnacji osób starszych z aktywności poza domem?
4. Czy rząd bierze pod uwagę, aby przyznanie środków na remonty i rewitalizację pochodzących z funduszy rządowych lub europejskich było uzależnione od uwzględnienia w projektach bezpłatnych toalet publicznych?

Zaznaczyć należy, iż we właściwości Ministra jako ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa znajdują się regulacje objęte m.in. następującymi aktami prawnymi:

- ustawą z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz.U. z 2024 r. poz. 725 i 834), zwaną dalej: „ustawą Pb”, oraz
- rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. z 2022 r. poz. 1225 z późn. zm.), zwanym dalej: „rozporządzeniem Wt”,

których przepisy w pewnym stopniu mogą odnosić się do dostępności toalet publicznych dla seniorów.

Należy wskazać, iż dostępność toalet w przestrzeni publicznej jest niewątpliwie ważnym aspektem, umożliwiającym pełniejszy udział w życiu społecznym zarówno seniorów, jak i innych użytkowników, np. rodziców z małymi dziećmi.

Wobec zagadnień, wskazanych w pytaniach postawionych w interpelacji, dotyczących:

- *problemu ograniczonej dostępności oraz wysokości opłat za toalety publiczne* (pytanie 1),
- *wprowadzenia systemowych rozwiązań, które ułatwiłyby samorządom dostęp do środków państwowych i europejskich na budowę bezpłatnych lub przystępnych cenowo toalet publicznych* (pytanie 2),
- *wsparcia samorządów w realizacji inwestycji w infrastrukturę sanitarną z myślą o seniorach* (pytanie 3),
- *uwzględnienia w projektach bezpłatnych toalet publicznych jako kryterium, od którego uzależnione będzie przyznawanie środków na remonty i rewitalizację pochodzących z funduszy rządowych lub europejskich* (pytanie 4),

informuję, iż odniesienie się do potencjalnego rozwiązania problemów w nich zawartych znajduje się poza zakresem właściwości Ministra.

Niezależnie od powyższego, poniżej pragnę przedstawić obecnie obowiązujące regulacje ustawy Pb oraz rozporządzenia Wt w zakresie toalet publicznych.

W ustawie Pb zawarto m.in. ogólne wymagania odnośnie do projektowania i użytkowania budynków. Zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 4 ustawy Pb obiekt budowlany jako całość oraz jego poszczególne części, wraz ze związanymi z nim urządzeniami budowlanymi, biorąc pod uwagę przewidywany okres użytkowania, należy projektować i budować w sposób określony w przepisach, w tym techniczno-budowlanych, oraz zgodnie z zasadami wiedzy technicznej, zapewniając niezbędne warunki do korzystania z obiektów użyteczności publicznej i mieszkaniowego budownictwa wielorodzinnego przez osoby niepełnosprawne, o których mowa w art. 1 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz.U. z 2012 r. poz. 1169 oraz z 2018 r. poz. 1217), w tym osoby starsze.

Regulacje dotyczące ustępów ogólnodostępnych i publicznych jako pomieszczeń higieniczno - sanitarnych w budynkach zawarto w rozdziale 6 działu III rozporządzenia Wt, które ustala warunki techniczne, jakim powinny odpowiadać budynki i związane z nimi urządzenia, ich usytuowanie na działce budowlanej oraz zagospodarowanie działek przeznaczonych pod zabudowę, zapewniające spełnienie wymagań art. 5 i 6 ustawy Pb (§ 1 rozporządzenia Wt). Przepisy tego rozporządzenia stosuje się przy projektowaniu, budowie i przebudowie oraz przy zmianie sposobu użytkowania budynków oraz budowli nadziemnych i podziemnych spełniających funkcje użytkowe budynków, a także do związanych z nimi urządzeń budowlanych, z zastrzeżeniem § 135 ust. 10 oraz § 207 ust. 2 rozporządzenia Wt (§ 2 ust. 1 rozporządzenia Wt).

Zgodnie z § 84 ust. 1 rozporządzenia Wt, w budynku użyteczności publicznej i zakładu pracy należy urządzić ustępy ogólnodostępne. Jeżeli liczba osób w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi na danej kondygnacji jest mniejsza od 10, dopuszcza się umieszczenie ustępu na najbliższej, wyższej lub niższej kondygnacji. Stosownie do § 84 ust. 1a rozporządzenia Wt, ustępów ogólnodostępnych, o których mowa powyżej, nie urządzi się w budynku obsługi bankowej, handlu lub usług o powierzchni użytkowej do 100 m<sup>2</sup> włącznie).

Dodatkowo w § 87 rozporządzenia Wt wskazano warunki techniczne dla ustępów publicznych. Zgodnie z § 87 ust. 1 – 6 rozporządzenia Wt ustępy publiczne należy sytuować na terenach wyposażonych w sieć wodociągową i kanalizacyjną. Dopuszcza się sytuowanie ustępów publicznych na terenach nieskanalizowanych, jako budynki wolno stojące ze szczelnymi zbiornikami nieczystości. Dopuszcza się sytuowanie tymczasowych, nieskanalizowanych ustępów publicznych na terenach skanalizowanych, za zgodą

właściwego terenowo państwowego inspektora sanitarnego. Ustęp publiczny powinien odpowiadać wymaganiom określonym w § 85 rozporządzenia Wt oraz mieć kabiny ustępowe o wymiarach co najmniej 1,5 m długości i 1 m szerokości. W ustępie publicznym należy zainstalować co najmniej jeden wpust kanalizacyjny podłogowy z syfonem oraz armaturę czerpalną ze złączką do węża. W ustępie publicznym co najmniej jedna kabina powinna być przystosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych, zgodnie z § 86 rozporządzenia Wt.

Według § 88 ust. 1 i 2 rozporządzenia Wt, wejście do ustępu publicznego, wbudowanego w inny obiekt, nie może prowadzić bezpośrednio z klatki schodowej lub innej drogi komunikacji ogólnej w budynku ani z pomieszczenia przeznaczanego na pobyt ludzi. Odległość od okien i drzwi ustępu publicznego do okien i drzwi do pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi oraz do produkcji i magazynowania artykułów żywnościowych i farmaceutycznych nie może być mniejsza niż 10 m.

Podkreślić należy, że w MRiT trwają prace nad wydaniem nowego rozporządzenia w sprawie warunków technicznych dla budynków, zwanego dalej „projektem rozporządzenia Wt”.

Celem wydania nowego rozporządzenia Wt jest m.in. przyjęcie rozwiązań, które będą odpowiadały aktualnym technologiom występującym w budownictwie, jak również przyspieszą i ułatwią proces realizacji inwestycji, będąc jednocześnie przejrzyste i zrozumiałe dla odbiorcy. Dlatego też planuje się wprowadzenie zmian mających na celu m.in. uaktualnienie warunków technicznych, ich ulepszenie i uproszczenie, a także doprecyzowanie przepisów, które aktualnie budzą wątpliwości interpretacyjne.

Po opracowaniu nowej wersji projektu rozporządzenia Wt, będzie on przedmiotem uzgodnień międzyresortowych, opiniowania i konsultacji publicznych.

Zauważyć należy również, że problem dostępności toalet publicznych mieści się w zagadnieniach związanych z projektowaniem uniwersalnym. Projektowanie uniwersalne to projektowanie, o którym mowa w art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2024 r. poz. 1411), dalej: „ustawa o dostępności”. Projektowanie uniwersalne powinno uwzględniać się m.in. w planowaniu przestrzennym.

Zgodnie z art. 1 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130), w planowaniu przestrzennym uwzględnia się potrzeby osób ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

W planie miejscowym określa się obowiązkowo wymagania wynikające z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych, na podstawie art. 15 ust. 2 pkt 5 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. W ramach tych ustaleń można określać wymogi dotyczące toalet publicznych, w zależności od rodzaju obiektu budowlanego, w jakim będą się znajdować (np. w budynku użyteczności publicznej, jako jego wyposażenie, w osobnym budynku wolnostojącym o charakterze trwałym, w specjalnym obiekcie tymczasowym itp.).

W uzasadnieniu do projektu planu miejscowego przedstawia się w szczególności: sposób uwzględnienia uniwersalnego projektowania (art. 15 ust. 1 pkt. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym).

Natomiast problem odpłatności za korzystanie z toalety nie jest przedmiotem ustalenia planu miejscowego, a wynika z realizacji zadań własnych gminy w zakresie utrzymania czystości i porządku oraz polityki senioralnej. W ramach tych zadań gmina może ustalić

w akcie prawa miejscowego lub w wydawanym na jego podstawie regulaminie nieodpłatną formę korzystania z toalet publicznych lub też nakazać nieodpłatne udostępnianie toalet w obiektach usługowych.

Dodatkowo informuję, że ustawa o dostępności określa środki służące zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami oraz obowiązki podmiotów publicznych. W zakresie regulacji objętych tą ustawą właściwy jest Minister Funduszy i Polityki Regionalnej. W kontekście powyższego wskazuję, iż w Portalu Funduszy Europejskich zarządzanym przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej w odniesieniu do ustawy o dostępności informuje się, że: *„celem ustawy jest poprawa warunków życia i funkcjonowania obywateli ze szczególnymi potrzebami, którzy są narażeni na marginalizację lub dyskryminację m.in. ze względu na niepełnosprawność lub obniżony poziom sprawności z powodu wieku czy choroby. Ustawa jest kluczowym elementem rządowego programu „Dostępność Plus”, który rząd przyjął 17 lipca 2018 r. Rozwiązania przewidziane w projekcie ustawy realizują zapisy Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych, zobowiązujące do zapewnienia takim osobom na równi z innymi obywatelami dostępu do różnych obiektów.”*

**Z upoważnienia, z wyrazami szacunku**

Michał Jaros

Sekretarz Stanu

/ kwalifikowany podpis elektroniczny /

Klauzula informacyjna dotycząca przetwarzania danych osobowych:

Zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz. U. L 119 z 4 maja 2016 r., z późn. zm.), zwanego dalej „RODO”, informuję, że:

1. Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Minister Rozwoju i Technologii z siedzibą w Warszawie, przy Placu Trzech Krzyży 3/5, 00-507 Warszawa, e-mail: kancelaria@mrit.gov.pl, tel. +48 222 500 123, adres skrytki na ePUAP: /MRPiT/SkrytkaESP. Wykonującym obowiązki administratora jest dyrektor Departamentu Budownictwa, Architektury i Geodezji.
2. Jeśli ma Pani/Pan pytania dotyczące przetwarzania Pani/Pana danych osobowych, a także przysługujących Pani/Panu praw, może się Pani/Pan kontaktować z Inspektorem Ochrony Danych w MRiT wysyłając informację na skrzynkę: [iod@mrit.gov.pl](mailto:iod@mrit.gov.pl).

3. Pani/Pana dane osobowe będą przetwarzane w oparciu o art. 6 ust. 1 lit. c) RODO tj. w celu wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze, na podstawie Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, ustawy z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora (Dz. U. z 2024 r. poz. 907), oraz w związku z § 162 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. - Regulamin pracy Rady Ministrów ([M.P. z 2024 r. poz. 806](#)) oraz art. 193 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (M. P. z 2022 r. poz. 990).
4. Pani/Pana dane osobowe przetwarzane będą w celu rozpatrzenia i udzielenia odpowiedzi na interwencję poselską lub senatorską lub interpelację/zapytanie poselskie.
5. Odbiorcami Pani/Pana danych osobowych mogą być:
  - organy władzy publicznej oraz podmioty wykonujące zadania publiczne lub działające na zlecenie organów władzy publicznej, w zakresie i w celach, które wynikają z przepisów powszechnie obowiązującego prawa (np. na żądanie sądów, urzędów skarbowych, Prokuratury lub Policji);
  - inne podmioty, które na podstawie stosownych umów podpisanych z MRiT przetwarzają dane osobowe, dla których Administratorem jest Minister Rozwoju i Technologii (np. podmioty świadczące usługi prawne, dostawcy systemów informatycznych i usług IT oraz telekomunikacyjnych, operatorzy pocztowi i kurierzy).
6. Pani/Pana dane osobowe będą przechowywane przez okres niezbędny do realizacji celu ich przetwarzania tj. do chwili załatwienia sprawy, w której zostały one zebrane, a następnie – w przypadkach, w których wymagają tego przepisy ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2020 r. poz. 164 ze zm.) – przez czas określony w tych przepisach.
7. Pani/Pana dane osobowe nie będą podlegać zautomatyzowanemu podejmowaniu decyzji lub profilowaniu.
8. Pani/Pana dane osobowe nie będą przekazywane do państwa trzeciego ani do organizacji międzynarodowych.
9. Podanie danych jest dobrowolne, ale niezbędne do rozpatrzenia i udzielenia odpowiedzi na interpelację/zapytanie/interwencję.
10. W związku z przetwarzaniem Pani/Pana danych osobowych przysługują Pani/Panu następujące prawa:
  - prawo dostępu do swoich danych oraz otrzymania ich kopii zgodnie z art. 15 RODO;
  - prawo do sprostowania (poprawiania) swoich danych, jeśli są błędne lub nieaktualne, zgodnie z art. 16 RODO;
  - prawo do ograniczenia przetwarzania danych zgodnie z art. 18 RODO.
11. W przypadku powzięcia informacji o niezgodnym z prawem przetwarzaniu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii Pani/Pana danych osobowych, przysługuje Pani/Panu prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego właściwego w sprawach ochrony danych osobowych, tj. Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa.